

Un număr vechiu 2 lei

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

Director: DIMITRIE ALEXANDRESCO

Decanul Facultății de Drept din Iași, fost Procuror-general la Înalta Curte de Casație

Redactor-proprietar: I. S. CODREANULicențiat în Drept și Științe de Stat
Avocat**ABONAMENTUL**

6 luni, în România, cu Tabla, . 45 lei
6 luni 20
3 luni 10
Străinătate: 50 lei pe an, 25 pe 6 luni

**Apare de două ori pe săptămână
sub redacțiunea unui comitet**

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & AdministrațiaBucurești, **CALEA BAHOVEI**

Lângă Palatul Justiției

TELEFON M 16/98**S U M A R**

— **Inmormântarea lui C. E. Schina** fost Prim-președinte al Înaltei Curți de Casație și cuvântările ținute de d-l președinte I. Duca și avocatul N. Alexandrescu.

JURISPRUDENȚA:

— Casație s. I: *Maria Lupescu ș. a. cu Ana Șt. Da* (Atunci când e vorba de un act de vânzare, adică de un contract consensual, tribunalul în mod greșit cere ca procuratorul vânzătorilor să aibă o procură autentică, mandatul nefiind un contract solemn și putând prin urmare fi constat și printr'un act sub semnătură privată);

— Casație s. II: *Ministerul domeniilor cu Petre Popescu* (În instanța de apel, chiar în materie de consolidare petroliferă, se pot face toate probele cari nu au fost făcute la prima instanță);

— Casație s. III: *Ministerul de finanțe cu E. Moțaș și Cezar I. săescu* (Nu se poate imputa o contravențiune primarului și secretarului primăriei, care au luat parte la un contract prin care primăria vinde un loc al ei unui particular și pentru care contract nu s'au plătit taxele de timbru și de înregistrare cerute de lege, întrucât taxele pentru actele încheiate între Stat, județe sau comună cu particularii cad în carcina particularilor, conform art. 55 legea timbrului);

— Tribunalul Ilfov s. I: *Leontina Manz cu Eugeniu Avramescu* (Despre seducție unei femei și acțiunea în daune interese), cu o Notă de d-l *Capitan Dr. G. Danielopol*;

— Judecătoria ocol. I rural Călărași: *Aurelia Tănăsescu cu Statul* (Restituirea de taxe.—Interpretarea art. 62 legea timbrului).

Rezumatul Jurisprudenței Curții noastre de Casație

Casație s. I: No. 1: Acțiune posesorie.—Condițiuni cerute pentru admisibilitatea unei acțiuni posesorii. — Admiterea unei asemenea acțiuni fără a se cerceta dacă ea întrunește condițiile cerute de lege. — Art. 31 leg. jud. de ocolne și art. 1847 c. civ.; **No. 2:** Proba cu martori. — Neprezentarea martorilor nici după ce s'a emis contra lor mandate de aducere. — Dacă partea poate fi decazută din dreptul de a se mai asculta martori chiar și atunci când dintr-o cauză de forță majoră, nu s'a putut executa mandatele de aducere. — Art. 87 l. jud. de ocolne; **No. 3:** Donațiuni deghizate sub forma unui contract oneros. — Declararea lor de valabile când sunt făcute unor persoane capabile. — Art. 812 și 940 c. civ.

Casație s. II: No. 1: Jurați. — Achitare. — Acordare de despăgubiri civile. — Admisibilitate. — Art. 381, 382 și 389 pr. pen.; **No. 2:** Bancrută simplă și frauduloasă. — Achitarea la prima instanță de bancrută frauduloasă și condamnarea pentru bancrută simplă. — Apel din partea procurorului tribunalului pentru ambele fapte. — Susținerea apelului de procurorul dela Curte numai pentru bancrută frauduloasă. — Datoria Curții de a se pronunța și asupra pedepsei pentru bancrută simplă; **No. 3:** Contravenție sanitară. — Boală contagioasă. — Măsură de izolare. — Impiedicarea acelor măsuri. — Contravenție. — Competința judecătorului de pace. — Recurs neadmisibil. — Art. 59 legea sanitară.

Casație s. III: No. 1: Contribuții comunale. — Așezarea lor. — Recurs neadmisibil; **No. 2:** Patentă. — Herăstrău. — Modul ei de stabilire; **No. 3:** Patentă. — Arenda de moară. — Taxa proporțională. — Modul ei de stabilire.

Inmormântarea lui C. Schina, fost Prim-Președinte al Înaltei Curți de Casație

Joi 5 Septembrie la orele 4 p. m. a avut loc înmormântarea mult regretatului Constantin Schina, care timp de 20 ani a fost Prim-Președinte al Înaltei Curți de Casație. Din partea M. S. Regelui a asistat ca reprezentant d-l Maior aghiotant Costescu; din partea Ministerului Justiției a asistat ca delegat, d-l Lazăr Munteanu, iar din partea Magistraturei am remarcat pe d-nii: G. N. Bagdat, Primul-Președinte al Înaltei Curți de Casație, Scarlat Popescu, Procuror-general, Corn. Manolescu, I. Duca, Președinti, N. Procopescu, consilier, N. I. Zamfirescu procuror; Oscar Nicolescu, Prim-Președinte al Curții de apel, Aurel Procopiu, Matei Balș, Mladoveanu, G. Mavrus, Eft. Antonescu, consilieri; Barca, R. Benișache, Gh. Dumitrescu grefieri la Casație; Magheru, Președinte tribunal. Steriade, judecător etc., iar dintre avocați: Mișu Pherekyde, Leautey, N. Alexandrescu etc., d-nii Ion și Vintilă Brătianu, inginer Vasilescu, inspector agricol Vasiliu etc. etc.

Serviciul religios s'a oficiat de către vicarul Mitropoliei P. S. S. Teofil Ploesteanu, asistat de numeroși preoți. Numeroase jerbe și coroane de flori au fost depuse din partea familiei și amicilor, a M. S. Regelui, a Înaltei Curți de Casație, a Ministerului Justiției etc.

Redăm mai jos cuvântările ținute de către D-l președinte I. Duca, în numele Înaltei Curți și de către d-l avocat N. Alexandrescu în numele baroului de Ilfov:

Cuvântarea ținută de d-l I. Duca, președintele s. III a Înaltei Curți de casație

Îndeplinește o tristă datorie aducând în numele Înaltei Curți de casație ultimul omagiu fostului său Prim-Președinte, Constantin Schina, care o

viață întreagă și pe toate treptele magistraturei ce le-a parcurs, a încarnat tipul magistratului demn și credincios datoriei sale.

Fiul lui Eustațiu Schina, fost Procuror la Înalta Curte, fusese destinat în primul loc carierei militare. Intrat în Școala Militară din București, Constantin Schina n'avea însă nici-o înclinațiune pentru studiile militare, le părăsește pentru a se deda științei Dreptului și plecând la Paris obține cu succes titlul de licențiat.

Constantin Schina convins însă că studiile juridice singure, fie ele cât de aprofundate, nu pot constitui o instrucțiune complectă și solidă fără studiul literilor, istoriei și științelor de stat, îndreaptă activitatea sa tot cu atâta succes și în această direcțiune.

Intrat în Magistratură în 1860 ca substitut la Înalta Curte a ocupat apoi funcțiunile de Judecător la trib. Ilfov și Președinte la tribunalul de Prahova și Ilfov până la 1864, când devine procuror la Curtea de apel din București și Procuror-general la aceeași Curte.

Capacitatea și inteligența lui Constantin Schina îl desemnau însă pentru funcțiuni și mai înalte și în 1866 fu numit procuror la Curtea de casație.

Înaintat consilier la 1868 și apoi în 1876 președinte până la 1886 când urcă cea mai înaltă treaptă a magistraturei este numit Prim-președinte al Curței și această înaltă funcțiune o ocupă până la Ianuarie 1906, când atinge limita de vârstă după o muncă de 40 ani consacrată numai Curței de casație și o funcțiune de 20 ani ca Prim-președinte.

O carieră atât de strălucită a fost și va rămâne fără seamăn în analele magistraturei.

Care au fost principiile, vederile și direcțiunea în care Constantin Schina a îndreptat silințele sale în exercițiul înaltelor atribuțiuni ce i se conferise, ni le-a indicat el singur cu ocaziunea instalării sale ca prim-președinte când spunea Curții că „gelos de independența și onoarea Corpului ce era chemat a prezida și reprezenta, pătruns de idea caracterului înalt și nepărtinitor al misiunii sale, toate silințele lui vor tinde în a întreține și întări raporturile de cordialitate și confraternitate în sânul Curții, raporturi de deferență reciprocă între înalta instanță și depozitarii celorlalte puteri ale Statului cu care formăm

un singur tot din punctul de vedere înalt al misiunii generale și supreme a unității ce se numește Stat și se personifică în Rege, a acelei unități care bine și sănătos înțelege, nu exclude independența în sfera părților din care e compus».

Acesta a fost programul ce își alcătuiise Constantin Schina, și l'a îndeplinit cu sfințenie.

Preceptele sale trebuie să ne servească de pildă nouă, magistraților de toate treptele.

Dacă deplângem cu toții pierderea ce am încercat în persoana lui Schina, în ce mă privește pe mine personal nu pot arăta în destul întristarea mea, perd un amic încercat și sincer, și dacă în secolul de iuțeală în care trăim, mulți nu-și mai găsesec timpul pentru a arunca privirile lor către trecut..., nu eu voi fi dintre aceia și amintirea îmi va fi veșnic îndreptată către iubitul meu Prim-președinte.

Fie-ți țărâna ușoară!

Cuvântarea ținută de d-l avocat N. Alexandrescu

Ca delegat al Baroului avocaților din Capitală, exprim în numele Corpului regretele noastre pentru pierderea lui Constantin Schina, unul dintre cei mai eminenți magistrați și mai profunzi cunoscători al Științei Dreptului. Eu personal l-am cunoscut prea puțin; dar am convingerea că el era tipul celui mai desăvârșit magistrat, care, prin răbdarea, prin sârghița și prin erudițiunea juridică, a creat tradițiunile justiției în țara noastră și a făcut ca această instituțiune să fie iubită și respectată. Constantin Schina a făcut parte dintr-o familie de înalți magistrați și de iubitori ai Științei Dreptului, cari toți și-au închinat viața lor și s'au ocupat numai cu această frumoasă și utilă știință.

Fiu al unui înalt magistrat al țării, el și-a făcut studiile juridice la Facultatea din Paris; și dela anul 1860 a ocupat în magistratura noastră diferite funcțiuni timp de 46 de ani, dintre cari 40 de ani numai la Înalta Curte de casație fiind 20 ani Prim-Președinte al acestei instituțiuni.

Toți aceia cari l-au cunoscut, cari au conlucrat sau au venit în contact cu dânsul, au găsit pe C. Schina înzestrat de natură cu un spirit lucid și pătrunzător, cu o voință de fier și cu un caracter integru, contribuind prin discuțiunile cele mai adânci și prin redacțiunea celor mai importante hotărâri la fixarea Jurisprudenței Înaltei Curți. În timpul său au venit mai toate chestiunile importante pentru prima oară înaintea

Înaltei Curți și dela dânsul se trag o mare parte din soluțiunile ce li s'au dat. Pe lângă vioiciunea inteligenței, independența de caracter și erudițiunea juridică, el posedă cea mai însemnată calitate pentru un magistrat. Statornicia în păreriile sale, în modul de a interpreta legea și de a respecta jurisprudența odată stabilită. Această statornicie o datoră adânciei convingeri ce o avea că s'a oprit în fiecare chestiune la opiniunea cea adevărată, pe care nu o adoptă decât după studierea amănunțită, și după discuțiunea cea mai completă a chestiunii.

Odată opiniunea sa făcută, era imposibil a-l face să și-o schimbe. El lupta cu energie în contra variațiunilor de păreri ce întâlnea ca consecință a schimbărilor anuale aduse în compunerea secțiunilor Înaltei Curți. El a fost dintre aceia, cari au recunoscut că Înalta Curte, fiind chemată a stabili unitatea de jurisprudență și uniformitatea de interpretare a legii, nu poate atinge acest scop decât prin menținerea judecătorilor în aceeași secțiune într'un mod permanent, fără a se mai face mutările dintr'o secțiune în alta prin tragerea la sorți, obișnuită la începutul fiecărui an judecătoresc.

El s'a mai remarcă prin frumoasele și importante discursuri ținute cu ocaziunea deschiderii fiecărui an judecătoresc, și cuvântările sale reunite într'un volum sunt astăzi admirate de aceia cari le citeș și cari n'au avut posibilitatea să le audă din chiar momentul, în care ele au fost pronunțate.

Corpul avocaților regretă adânc pierderea lui C. Schina, acest spirit luminat, care a contribuit la înălțarea prestigiului Înaltei Curți și la menținerea raporturilor strânse între magistrați și avocați. Regretele noastre îl vor urma pretutindeni, căci a fost dintre cei buni, dintre cei dreți, dintre cei cari și au îndeplinit datoria întreagă și cu distincțiune până la sfârșit.

În numele corpului de avocați ai Capitalei, aduc lui C. Schina cel mai călduros și cel mai respectuos «adio».

N. ALEXANDRESCU

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. I

Audiența dela 19 Martie 1913

Președinția d-lui C. R. MANOLESCU, președinte

Maria I. Lupescu ș. a. cu Ana Șt. Danciu

Mandat. — Investirea cu forma autentică a unui act care nu este solemn — Dacă legea pretinde ca mandatarii cari cer investirea actului să prezinte mandat autentic

Părțile cari vor să investească cu formă autentică un act care nu este solemn, pot să se prezinte înaintea funcționarului public competent, prin mandatarii cari n'au procurat autentică,

mandatul nefiind un contract solemn și putând prin urmare fi constatat și printr'un act subsemnatură privată.

Asfel, atunci când e vorba de un act de vânzare, adică de un contract consensual, tribunalul în mod greșit cere, pentru autentificarea actului, ca procuratorul vânzătorilor să aibă o procură autentică.

Decizia 240/913. — Casată, după recursul făcut de Maria I. Lupescu ș. a., sentința Trib. Mehedintzi, s. I, No. 401/911, dată în proces cu Ana Șt. Danciu.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l consilier V. Romniceanu;

Pe d-l avocat T. Axente în dezvoltarea motivului de recurs; și

Pe d-l avocat C. Romanescu, în combateri;

Deliberând,

Asupra motivului de casare:

«Violarea art. 1171, 1172 c. civ. Tribunalul deși constată că titlul nostru intitulat «act de subrogație» este un act de vânzare, însă pentru a ajunge la înlăturarea lui zice că nu s'au îndeplinit formalitățile pentru actele solemne; ori tribunalul greșete violând legea când cere consimțământ autentic pentru un act de vânzare, tipul contractelor consensuale pentru perfecțiunea cărora legea nu cere ca consimțământul să fie neapărat sub formă autentică Trib. greșete când stabilește că înainte de legea autentificării actelor din 1886, primarul n'avea căderea de a autentifica procuri; or, Onor Curte de casăție a dat deciziuni prin care stabilește că primarii erau în acea epocă funcționari competenți»;

Având în vedere că rezultă din sentința supusă recursului că Ana Ștefan Danciu a intentat acțiune recurenților pentru revendicarea pământului cu care unchiul său, Ion Bogoe, a fost împrăștiat la 1861, iar Tribunalul constatănd că reclamația este nepoată de vară și singura moștenitoare a defunctului a admis acțiunea și a obligat pe recurenți să-i restituie pământul revendicat;

Că recurenții au opus acestei acțiuni un act autentic intitulat: «act de subrogație» prin care moștenitorii lui Ion Bogoe, între cari și Rada Ghilea, mama reclamantei, le-au vândut drepturilor lor în averea defunctului iar Tribunalul a înlăturat acest act, de oarece vânzătorii nu a fost reprezentați printr'un procurator cu procură autentică ci numai legalizată de primarul comunei Strehaia, funcționar incompetent de a autentifica procuri așa că vânzătorii nu a putut să dea un consimțământ valabil;

Având în vedere că din actul de vânzare din 25 Martie 1876, invocat de recurenți, se constată că acest act după ce s'a prezentat de vânzători primăriei comunei Strehaia care le-a atestat semnăturile a fost depus spre autentificare Tribunalului Mehedintzi la 2 Aprilie 1876, de avocatul M. Ghelmegeanu cu procură legalizată de primar ca să reprezinte pe vânzători; că în acea zi Tribunalul a autentificat actul de vânzare în prezența cumpărătorilor și a procuratorului vânză-

torilor, pe baza procurii mai sus arătată, legalizată de primarul comunei respective;

Considerând că părțile cari vor să investească cu forma autentică un act, care nu este solemn, pot să se prezinte înaintea funcționarului public competent prin mandatarii cari n'au procură autentică, mandatul nefiind un contract solemn și putând prin urmare fi constat și printr'un act subsemnată privată;

Că, în speță, fiind vorba de o vânzare, adică de un contract consensual, greșit Tribunalul cere pentru autentificarea actului ca procuratorul vânzătorilor să aibă o procură autentică;

Că, așa dar, Tribunalul când înălțură ca nul actul de vânzare pe motiv că procura mandatului vânzătorilor nu este dată în forma autentică, violează articolele citate în motivul de recurs și prin urmare recursul cată să fie admis ca întemeiat;

Pentru aceste motive, Curtea casează, etc

NOTĂ. — Soluțiunea Supremei Curți este evidentă, căci art. 8 din legea autentificării actelor spune categoric: «Dacă părțile se prezintă prin procuratori, aceștia trebuie să aibă procură autentică și specială, dacă legea cere asemenea procură pentru acest fel de act». Vânzarea nu e un contract solemn și, prin urmare, nu era nevoie de o procură autentică.

Cu toate acestea tribunalele nu fac distincțiuni, căci, în toate cazurile, cer o procură autentică. Deși măsura aceasta nu se întemeiază pe nici un principiu, totuși are marele avantaj că cruță părților neajunsuri eventuale relative la existența mandatului.

D-I D. Alexandresco (VII, p. 128) e în sensul Curții de casație).

În o specie asemănătoare, s'a decis că poți face apel pe baza unei telegrame, căci art. 94 și 154 Pr. civ. sint excepționale (Cas. I, 160/911, Jurisprudența No. 17/911).

Dorohoi, 1913 August

ȘTEFAN SCRIBAN

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. II

Audiența dela 5 Octombrie 1912

Președinția d-lui EI G. ECONOMU. Consilie:

Ministerul Domeniilor cu Petre Popescu

Consolidare petroliferă — Apel la Curte. — Proba cu martori. — Propunerea ei pentru prima oară în apel. — Admisibilitate

În virtutea principiului devolutiv al apelului din dreptul comun, în instanța de apel se pot face toate probele cari nu au fost făcute la prima instanță. Intrucât în materie de consolidare a drepturilor de concesiuni petrolifere nu s'a derogat prin niciun text de lege dela această regulă, urmează că Curtea de apel săvârșește un exces de putere când decide că în această materie proba cu martori nu poate fi făcută pentru prima oară înaintea ei*).

Deciziunea 216/912. — Casată după recursul făcut de Ministerul Domeniilor, decizia Curței de

apel din București s. I No. 28/907 dată în proces cu Petre Popescu.

Curtea.

Ascultând pe d-l avocată Schina în dezvoltarea motivului de casare, în lipsa intimatului;

Deliberând.

Asupra motivului de casare:

«Exces de putere Violarea art. 332 și 333 pr. civ. care stabilește caracterul devolutiv al apelului Greșită interpretare a art. 7 din legea pentru consolidarea dreptului de a exploata petrolul și violarea principiului după care la dreptul comun nu se poate deroga decât printr'un text expres de lege». Cerând a dovedi cu martori că, prin consolidarea cerută se calcă o parte din proprietatea statului Curtea respinge această cerere pe motiv că procedurile doveditoare nu se pot administra decât înaintea comisiunii de consolidare, adică numai în primă instanță, deși legea din 1904 prin art. 7 acordă în mod expres dreptul de apel fără a mai menționa că în apel nu se pot repeta probele și deși după art. 332 și 333 pr. civ. apelul e devolutiv. Hotărând astfel Curtea dă o greșită interpretare legii din 1904, violând art. 332 și 333 pr. civilă și principiul că derogatiunea la legile generale trebuie să fie expres edictată de legea specială»

Având în vedere decizia supusă recursului din care se constată că Ministerul Domeniilor a făcut contestație la cererea de consolidare a drepturilor de concesiuni petrolifere făcută de Petre Popescu asupra terenului petrolifer din com. Apostolachea jud. Prahova, pe motiv că prin area consolidare se calcă o parte din proprietatea Statului și a cerut proba cu martori spre a dovedi călcarea preținsă;

Considerând că Curtea de apel a respins proba cu martori, pentru că ea nefiind făcută înaintea comisiunii de consolidare, nu poate să fie invocată pentru prima oară înaintea Curței de apel;

Considerând că în virtutea principiului devolutiv al apelului din dreptul comun în instanța de apel, se pot face toate probele care nu au fost făcute la prima instanță;

Că pentru ca acest principiu din dreptul comun să nu fie admis în materie de consolidare a drepturilor de concesiuni petrolifere, trebuie ca în această lege specială să existe o dispoziție care să deroge în mod expres;

Considerând că o asemenea dispoziție derogatorie nu este prevăzută nici în art. 7, care instituie dreptul de apel în asemenea materie și nici vreun alt text de lege;

Că instanța de apel înființată de această lege specială guvernată de principiile generale ale dreptului comun, afară de derogatiile expres prevăzute în art. 7 relative la dreptul de apel, la suprimarea dreptului de opoziție, la termenul în care trebuie judecat apelul și la urgența și precăderea ce li se dă acestor afaceri;

Că din aceste excepțiuni dela dreptul comun, anume prevăzute în legea specială care ne preocupă, nu se poate deduce intenția legiuitorului de a nu admite principiul general al devolutiunii apelului;

Că prin urmare, Curtea de apel hotărând că proba cu martori nu poate fi cerută pentru prima oară înaintea ei, deși o asemenea dispoziție nu există în această materie, a adăugat la textul art. 7 sus citat și decia comis un exces de putere și a interpretat greșit art. 7 articol;

Pentru aceste motive, Curtea, casează, etc

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. III

Audiența dela 31 Octombrie 1912

Președinția d-lui G. N. BAGDAT, prim-președinte

Ministerul de finanțe cu Edvard Molaș și Cezar Isăcescu.

Timbru și înregistrare. — Funcționar public care dă curs unui act netimbrat. — Contravenție — Art. 84 și 95 p. timbrului. — Cazul când funcționarul participă ca

*) Vezi însă vol VII, p. 144, No. 1 și Droit Ancien et Moderne dela Roumanie p. 90, No. 1.

*) Acest rezumat a fost publicat în No. 77/912 p. 911.

parte contractantă în act, în numele autorității ce reprezintă — Neexistența contravențiunii.

Din dispozițiunile art 84 și 95 din legea timbrului, cari sunt de strictă interpretare, rezultă în mod nelindoișos că legiuitorul a considerat ca contravenient pe funcționarul public, numai atunci când el e chemat să instrumenteze ca funcționar și dă curs unui act insuficient timbrat, iar nu și atunci când el participă ca parte contractantă într'un act, în numele unei autorități pe care o reprezintă.

Prin urmare, nu se poate imputa o contravențiune primarului și secretarului primăriei cari au luat parte la un contract prin care primăria vinde un loc al ei unui particular și pentru care contract nu s'au plătit taxele de timbru și de înregistrare cerute de lege, întrucât taxele pentru actele încheiate între stat, județ sau comună cu particularii, cad în sarcina particularilor, conform art. 55 din l. timbrului).

Decizia No. 442/912. — Respins în urma unei divergențe recursul făcut de Ministerul de finanțe, contra sentinței No. 430/911 a Trib. Vaslui, data în proces cu Eduard Motas și Cezar Isăcescu.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat Marinescu, în dezvoltarea motivului de casare;

Pe d-nil avocați C. Tomescu și Sadoveanu, în combateri,

Pe d-l Procuror general Scarlat Popescu în concluziuni pentru respingerea recursului

Deliberând,

Asupra motivului de casare.

«Violarea art 84 și 95 din legea timbrului dela 19 6, nemotivare și exces de putere

«Printr'un proces-verbal de contravențiune, Eduard Motas și Cezar Isăcescu precum și Gh și Maria Vrabie, au fost obligați cei dintâi doi la amendă ceilalți doi la taxe, pentru că Eduard Motas în calitate de primar și Cezar Isăcescu ca secretar al Primăriei Vaslui au încheiat un act de vânzare cu ceilalți fără ca cumpărătorii să fi plătit taxele de înregistrare

«Asupra apelului făcut de Motas și Cezar Isăcescu Tribunalul de Vaslui înțelegându-se pe art 55 din legea timbrului care obligă pe cumpărătorii la plata taxelor de înregistrare, anulează procesul-verbal față de apelanți, Instanța de fond fără a și fi dat socoteală că contravențiunea imputată apelanților Isăcescu era fondată pe dispozițiuni clare și precise din legea timbrului și fără a fi motivat de ce articolele de lege arătate în procesul-verbal apelat și invocate în instanța de reprezentul fiscalului nu și aveau aplicarea desființând contravențiunea, a violat art 84 și 95 din legea timbrului dela 19'6, a dat o hotărâre nemotivată, și cu singurul temei excesul de putere»

Având în vedere că se constată din sentința adusă în recurs prin procesul-verbal cu No. 53'8 din 1911, dresat de Administratorul financiar al județului Vaslui și aprobat de Ministerul de finanțe că intimați în recurs Eduard Motas și Cezar Isăcescu au fost condamnați la câte una sută lei amendă pentru faptul că la 18 Februarie 1910, celdântâi în calitate de primar al orașului Vaslui, iar cel de al doilea ca secretar al primăriei au luat parte la contractul prin care acea primărie vindea un loc lui Gheorghe și Maria Vrabie, contract scris pe hârtie timbrată de cinci lei, fără a fi plătit taxele de înregistrare cuvenite Statului;

Că în contra acestei condamnățiuni, Eduard Motas și Cezar Isăcescu au făcut apel la Tribunalul Vaslui care admitându-l i-a apărât de faptul de contravenție ce li se imputa pe motiv că după art 55 din legea timbrului, pentru toate actele încheiate între Stat, județ sau comună cu particularii și pe care legea le supune la taxa timbrului și de înregistrare, taxa cade în sarcina particularilor;

Că în contra acestei sentințe Ministerul de finanțe, a făcut recursul de față susținând prin motivul de casare că faptul atribuit numiților ar fi prevăzut de articolul 84 și 95 din legea timbrului;

Având în vedere că art 84 din legea timbrului supune la amendă pe orice funcționar public de orice categorie care va da curs unui act netimbrat, sau cu timbru insuficient sau lipsit de viza de înregistrare sau pentru care s'ar fi plătit o taxă de înregistrare, mai mică decât cea legiuirii sau care va adevăra, va transcrie sau scrie un asemenea act, ori va face asupra lui orice fel de lucrare;

Că art 95 prevede cazul când autoritatea este chemată la taxa legaliza, sau a lua în orice mod parte la formarea actului;

Având în vedere că rezultă în mod nelindoișos din aceste dispozițiuni ale legii timbrului, care sunt de strictă interpretare, că legiuitorul a considerat ca contravenient pe funcționarul public numai atunci când este chemat să instrumenteze ca funcționar și dă curs unui act insuficient timbrat, iar nu și atunci când el participă ca parte contractantă într'un act în numele unei autorități pe care o reprezintă;

Că, dar, tribunalul departe de a fi violat citatele texte de lege, a făcut din contra o bună aplicare a dispozițiunii legii timbrului când a apărât pe Eduard Motas și Cezar Isăcescu pentru faptul de contravențiune la legea asupra taxelor de timbru și înregistrare ce li se impută;

Că, dar, motivul de casare este nefondat și trebuie să fie respins;

Pentru aceste motive, Curtea respinge, etc

TRIBUNALUL ILFOV SECȚIA I

Audiența de la 2 Octombrie 1912

Președinția d-lui Gr. PHEREKYDE, Judecător

Leontina Manz cu Eugeniu Avramescu

Sentința civilă No. 6'5

Seduțiune. — Seduțiune în afară de manopere frauduloase — Quasi delict. — Acțiune în daune. — (Art. 998 și 307 c. civil)

Seduțiunea, în afară de manopere doloase, atunci când îngreunează sarcinile existenței femeiei seduse, constituie un quasi-delict și poate da loc la o acțiune în daune pentru repararea prejudiciului cauzat, pe temeiul art. 998 C. civil iar seducătorul nu se poate pune sub scutul art. 307 c. civ., acest articol fiind înlocuit pentru a îndepărta șantajul femeiei, iar nici de cum pentru a asigura impunitatea libertinajului bărbatului.

Tribunalul,

Având în vedere acțiunea intentată de Leontina Manz în contra lui Eugeniu Avramescu, pentru a-l auzi condamnat la o rentă de 4000 lei anual sau la un capital de 85005 lei, cu titlu de daune-interese, datorite în urma seduțiunii reclamantei și a nașterii copililor din traiul comun;

Având în vedere că în fapt se constată că reclamanta față fiind și trăind la părinții săi, lucra la un atelier de croitorie, pentru a-și câștiga existența, când face cunoștință cu defendatorul în casa părinților ei și când

în urma promisiunilor de căsătorie sau de trai în comun părăsește meseria sa, conviețuiește cu defendorul timp de mai mulți ani, dând naștere la trei copii, după care el o abandonează;

Având în vedere că din buletinele de naștere ale comune București, atasate la dosar se constată nașterea copiilor declarați chiar de defendorul Eugeniu Avramescu ca fiind copii lui Eugeniu Avramescu și ai d-nei Leontina născută Manz;

Considerând astfel că chestiunea adusă în judecată este aceea de a se ști, dacă seducțiunea, în afară de manopere doloase, atunci când îngreunează sarcinile existentei femeiei seduse, poate da loc la daune;

Considerând că abandonul cu copii a unei femei seduse, chiar în afară de manopere doloase, constituie un delict social a cărui revoltătoare existență a împins țările Anglo-Saxone la admiterea căutării paternității în anumite condițiuni și care a dat naștere în țara cea mai severă asupra chestiunii, în Franța, la soluțiuni de jurisprudență care vin în ajutorul femeii, găsiind când manopere în împrejurări de fapt când adevărate angajamente în promisiunile scrise;

Că într-adevăr, legăturile de familie nu se pot forma de cât în formele și limitele sancționate de lege; că însă daunele cerute nu au de bază și drept scop acele legături de familie, ci numai repararea prejudiciului cauzat pe femeii art. 998 cod. civ;

Considerând, deci, că atunci când nu există îndoială asupra prejudiciului cauzat faptul material fiind mărturisit în speță de defendor chiar în fața ofiterului de stare civilă, nu mai este îndrituit defendorul a se pune sub scut art. 367 cod civil, articolul acesta fiind întocmit pentru a îndepărta santajul femeiei, iar nici de cum pentru a asigura impunitatea libertinagiului bărbatului;

Considerând că deturnând pe fata Leontina Mantz dela meseria de lucrătoare și constant fiind că defendorul a îngreunat mijloacele sale de existență și prin nașterea a trei copii s'a făcut vinovat de un quasi-delict, neputând aduce prin fapta sa un prejudiciu altuia fără a-l repara;

Că, deci, ținând socoteală de împrejurările cauzei, de partea de vină a femeiei și de starea socială și materială a părților, urmează a se condamna defendorul cu titlu de daune interese la o pensie alimentară lunară către reclamantă până la ajungerea la majoritate a celui din urmă copil prevăzut în buletinul de naștere No. 613 din 1910.

Pentru aceste motive Trib. admite, etc.

(ss) Gr. Phorekide I. Slătineanu.

OBSERVAȚIE. — Deși codul actual nu recunoaște acțiunea în seducțiune, după cum o recunoaște și prevede anume art. 1754 din codul Calimach (art. 1328 C. austriac), totuși atât doctrina cât și jurisprudența admit, cu drept cuvânt, că femeia sedusă este în drept a cere daune dela seducătorul ei, atunci când seducțiunea a fost rezultatul unor manopere violente întrebuițate de bărbat, precum ar fi, de exemplu, o făgăduință de căsătorie sau alte mijloace doloase, gravitatea manoperilor care constituiesc pe seducător în culpă apreciindu-se în mod suveran de către judecătorii fondului, (Cas. rom., *Dreptul* din 1891, No. 81 și Bulet. 1891, p. 1093; *Curierul Judiciar* din 1902, No. 651. Vezi asupra seducțiunii, ma-

teria asupra căreia jurisprudența noastră este foarte bogată, Trib. Vaslui și Gand, *Dreptul* din 1909, No. 52 (cu observ. d-lui profesor D. Alexandrescu); C. București *Dreptul* din 1910, No. 59 și *Curierul Judiciar* din 1911, No. 1, p. 7, precum și nota care însoțește această din urmă decizie; Trib. Ilfov, *Dreptul* din 1912, No. 69 (cu observ. d-lui I. D. Filitti), etc. Mai vezi asupra acestei materii, D. Alexandrescu, *Dreptul civil român*, Tom. I, p. 555 (ed. a 2-a); Tom. V, p. 141, 142, 462 urm., etc. precum și numeroasele autorități citate acolo. În cât privește seducțiunea în *Dreptul* german, în *dreptul* englez și în legislații străine, vezi observația publicată de Directorul nostru în *Curierul Judiciar* din 1902, No. 65, precum și tom. V menționat al Coment. sale de drept civil, p. 463—465.

Căpitan D-r G. DANIELOPOL

JUDECATORIA OCOL CALARAȘI I RURAL

Audiența dela 17 August 1912

Cartea de judecată civilă No. 408

Aurelia G. Tănăsescu cu Statul

Timbru — Taxa de înregistrare. — Act neefectuat din cauza refuzului justiției — Restituirea taxei de înregistrare. — (Art. 62 din legea timbrului).

Din moment ce un act pentru care se plătiesc taxa de înregistrare nu s'a efectuat din cauză că a fost refuzat de justiție ca neîntreținind formele legale, taxa de înregistrare plătită pentru acel act trebuie restituită, mai ales când pentru acelaș act făcut în formele legale s'a mai plătit din nou taxa de înregistrare.

Judecata,

Asupra acțiunii de față:

Având în vedere actele din dosar și susținerile părților. Văzând art. 62 legea timbrului, aplicabil în speță;

Având în vedere că în fapt se constată că reclamanta Aurelia G. Tănăsescu, prin actul de vânzare autenticat la No. 962/912 compărră de la căpitan D. Cristian Julian Cristian și căpitan Dr. Cristian imobilul din Calarași strada Măgureni No. 106 cu prețul de 10000 lei; Că, mai târziu, când vânzătorii voesc să-și ridice prețul de la tribunalul întâmpină obiecțiunea că actul de vânzare nu este făcut cu formele legale, de oarecare fiind vorba de bani dotați trebuia și autorizația tribunalului — Că în fața acestei obiecțiuni reclamanta se vede silită să redacteze un alt act de vânzare pe care l'autentică tot în fața aceluiaș tribunal la No. 1082/912, de data aceasta, bine înțeles observându-se formele legale și obținând autorizația tribunalului prin jurnalul cu No. 39/912;

Având în vedere susținerile Ministerului de finanțe că taxa de înregistrare plătită de reclamantă conform art. 62 al 4 leg. timbrului, nu se mai poate restitui

fiind cerută după autentificarea actului la care părțile au renunțat;

Având în vedere susținerile reclamantei, că taxa de înregistrare plătinându-se de două ori la același act, conform art. 62 al I leg timbrului trebuie restituită de Minister;

Considerând că chestiunea de a se ști, este ce aliniat de sub citatul articol trebuie aplicat în speță;

Având în vedere că art 62 al 4, cuprinde două ipoteze: întâia, când actul juridic în virtutea căruia se făcuse plata nu s'a efectuat din cauză că părțile au renunțat la el; și a doua, când actul nu s'a efectuat din cauză că justiția a refuzat să-l consfințească

Considerând că în speță părțile nu au renunțat după cum se pretinde, ci din contră l-au primit așa după cum s'a pretins de tribunal și după cum de altfel e legal, adică reclamanta s'a obținut mai întâi autorizația tribunalului. Că deci, ne fiind vorba de nici o renunțare din partea cuiva, ipoteza întâia urmează a fi cu totul înlăturată în cazul de față și în consecință partea finală a aliniatului 4 ne aplicabilă în speță;

Că întru cât actul juridic nu s'a efectuat nu din cauză că părțile au renunțat la el, ci din cauză că justiția a refuzat să-l consfințească pentru că nu era învesit cu formele legale, cererea de restituire este admisibilă, întru cât este netăgăduit că vânzarea nu s'a efectuat de cât după ce părțile au obținut cuvenita autorizațiune din parte tribunalului și când s'a redactat un nou act, care s'a autentificat la No. 1082/92;

Că, deci, așa fiind ipoteza a doua urmează a'și avea

în întregime aplicațiunea adică că, actul juridic nu s'a efectuat din cauza justiției

Având în vedere că stabilindu-se în fapt, că nu părțile au renunțat la act, ci că justiția a refuzat să-l consfințească de oare ce nu fusese îmbrăcat cu formele cerute de lege, se ridică acum a doua chestiune de a se ști: dacă pentru același act juridic se poate percepe de fisc de două ori taxa de înregistrare;

Considerând că în speță actul juridic adică vânzarea în vederea căreia se percepușe taxa de înregistrare s'a efectuat de părți redactându-se și actul care s'a autentificat de tribunalul la lomița la No. 962/912, dar că mai târziu dintr'o cauză cu totul independentă de voința părților a fost nevoie de a se mai redacta un nou act care să constate același fapt juridic și care s'a autentificat de același tribunal la No. 182/912;

Considerând că taxa de înregistrare fiind un drept al fiscoi această taxă nu poate fi percepută de cât în cazul când actul juridic a avut loc în realitate, iar nu și atunci când actul nu s'a realizat. Că, în speță, actul juridic efectuându-se o singură dată, și taxa de înregistrare urmează a fi percepută numai o singură dată, căci a decide alt-fel este a îndritui pe stat, a percepe și a deține taxe fără cauză;

Că, așa fiind, conform art. 62 al I legea timbrului taxele de înregistrare percepute de două ori se restituie de Minister, cererea reclamantei este fondată și urmează a fi admisă ca atare;

Pentru aceste motive judecata admite etc.

Magistrat stagiar (ss) Sp. D. MATEESCU

REZUMATELE JURISPRUDENȚEI IN ALTEI NOASTRE CURTI DE CASATIE ¹⁾

CASAȚIE S. I

Recurentul Barbu Herea prin d-l avocat Popescu-Copuz.

Intimatul V. Boroș ș. a. prin d-l avocat Bărbulescu.

Acțiune posesorie. — Condițiuni cerute pentru admisibilitatea unei acțiuni posesorii. — Admiterea unei asemenea acțiuni fără a se cerceta dacă ea întrunește condițiunile cerute de lege. — Art. 311, jud. de ocoale și art. 1847 c. civ.

1. După art. 31 din legea jud. de ocoale, pentru ca o acțiune posesorie să fie admisă, urmează între altele, să se dovedească de reclamant că a stăpânit în condițiunile art. 1847 c. civ. cel puțin un an înainte de depunere.

Prin urmare, săvârșește o omisiune esențială și violează art. 31 sus citat, tribunalul când admite o acțiune posesorie fără a cerceta dacă cel ce reclamă întrunește această esențială condițiune. (Cas. s. I, decizia No. 380, din 22 Mai 1913, prin care se casează sentința Trib. Ilfov s. III, No. 732/912).

Recurentul Ilie F. Nătarău prin d-l avocat Matei Popescu.

Intimata Helentina L. Stavrache prin d-l avocat Polizu.

Proba cu martori. — Neprezentarea martorilor nici după ce s'a emis contra lor man-

date de aducere. — Dacă partea poate fi decăzută din dreptul de a se mai ascuță martorii chiar și atunci când dintr'o cauză de forță majoră, nu s'a putut executa mandatele de aducere. — Art. 87 l. jud. de ocoale.

2. Dispoziția din art. 87 din legea judecătoriilor de ocoale, care prevede cum că dacă martorii nu se prezintă nici după ce s'a emis contra lor mandatul de aducere, nu se mai poate acorda încă o amânare, nu se poate aplica în cazul când, dintr'o cauză de forță majoră, mandatele de aducerea martorilor nu s'au putut aduce la îndeplinire, căci în acest caz neputându-se imputa nici o vină părții, dânsa nu poate fi decăzută din dreptul de a se mai folosi de proba cu martori. (Cas. s. I, decizia No. 408 din 29 Mai 1913, prin care se casează sentința trib. Teleorman No. 601/912).

Recurentul Ioan G. Dragomir prin d-nii avocați P. Borș și I. Th. Florescu.

Intimatul Iordache Dănilă ș. a. în persoană

Donățiuni deghizate. — Donățiuni deghizate sub forma unui contract oneros. — Declararea lor de valabile când sunt făcute unor persoane capabile. — Art. 812 și 940 c. civil.

3. Din combinația art. 812 cu 940 c. civ., rezultă că legiuitorul recunoaște în mod implicit că donățiunile de-

¹⁾ Deciziile ale căror spețe sunt însemnate cu steluță * prezentând o importanță juridică deosebită, vor fi publicate în extenso în numerele viitoare.

ghizate sub forma unui contract oneros, sunt valabile, dacă ele sunt făcute în favoarea unei persoane capabile;

Prin urmare instanța de apel nu săvârșește niciun exces de putere și nu violază legea când validează o asemenea donațiune deghizată constatând că ea e făcută în favoarea unei persoane capabile. (Cas. s. I, decizia No. 423 din 10 Iunie 1913 prin care se respinge motivul II și III din recursul făcut contra deciziei Curței de apel Buc. s. II, No. 255 911 și se casează aceiași deciziune pentru motivul I).

CASAȚIE S. II

Recurentul Iancu Dufulescu, lipsă.

Ministerul Public prin d-l procuror M. Vidrașcu.

Jurați. — Achitare. — Acordare de despăgubiri civile. — Admisibilitate. — Art. 381, 382 și 389 pr. pen.

1. Acuzatul achitat de jurați poate fi condamnat la despăgubiri civile de către magistrații Curții, când materialitatea crimei este constatată. (Cas. s. II, decizia penală No. 978 din 13 Mai 1913, prin care s'a respins recursul făcut contra deciziei Curții cu jurați din jud. Dâmbovița No. 3/913).

Recurentul Moses Grad prin d-l avocat R. D. Rosetti.

Ministerul Public prin d-l procuror M. Vidrașcu.

Bancrută simplă și frauduloasă. — Achitare la prima instanță de bancrută frauduloasă și condamnare pentru bancrută simplă. — Apel din partea procurorului tribunalului pentru ambele fapte — Susținerea apelului de procurorul de la Curte numai pentru bancrută frauduloasă. — Datoria Curții de a se pronunța și asupra pedepsei pentru bancrută simplă.

2. Imprejurarea că procurorul dela Curtea de apel nu a susținut apelul făcut de primul procuror al tribunalului decât sub raportul imputării de bancrută frauduloasă, din care se deduce că a renunțat a susține apelul în ce privește faptul de bancrută simplă, această împrejurare nu poate împiedica pe Curte să examineze și să aprecieze asupra pedepsei aplicate inculpatului sub raportul imputării de bancrută simplă și găsind-o prea mică să o majoreze.

În adevăr, acțiunea publică aparținând societății, și nu funcționarului însărcinat de lege a o exercita (art. 2 pr. penală), de aici rezultă că apelul odată făcut de Ministerul public, nu mai poate fi retras sau părăsit, în tot sau în parte, și judecătorii sunt datori să statueze asupra unui apel, oricare ar fi concluziunile procurorului. (Cas. s. II, decizia penală No. 979, din 13 Mai 1913, prin care s'a respins recursul făcut contra deciziei Curței de apel, s. II, Iași, N. 588/913).

Recurenta D-tra I. Soare Stan ș. a., lipsă.

Ministerul public prin d-l procuror Vidrașcu.

Contravenție sanitară. — Boală contagioasă. — Măsuri de izolare. — Împiedicarea acelor măsuri. — Contravenție. — Competința judecătoreștii de pace. — Recurs neadmisibil. — Art. 59 legea sanitară.

3. Din dispozițiunile art. 59, al. II, din noua lege sanitară rezultă că dreptul de recurs nu este admis când este vorba de abateri dela dispozițiunile luate de medicul sanitar pentru realizarea izolării bolnavilor de

boale contagioase. (Cas. s. II decizia penală 1096 din 22 Mai 1913, prin care s'a respins recursul făcut contra sentinței Tribunalului Argeș, No. 342/913).

CASAȚIE S. III

Recurenta Amalia și Isac Gheltzer prin d-l avocat G. S. Cristofor.

Intimată Primăria Iași prin d-l avocat A. Briff.

Contribuții comunale. — Așezarea lor. — Recurs neadmisibil.

1. După art. 6 din legea pentru constatarea, perceperea și urmărirea veniturilor comunale și art. 14 din regulamentul acestei legi, pentru contribuțiunile comunale stabilite pe temeiul constatărilor făcute și a deciziunilor comisiunilor de apel, serviciul de constatare al comunei va întocmi imediat roluri definitive și le va preda percepătorilor cel mai târziu până la 10 din lunile Iulie și Ianuarie, de unde rezultă că aceste contribuțiuni, odată ce sunt stabilite și trecute în roluri, sunt definitive și în contra lor nu este deschisă nici o cale de reformare.

Această lege organizând o procedură specială pentru constatarea contribuțiunilor comunale, nicăiri nu acordă dreptul de recurs, cum face legea de constatare a veniturilor statului; din contră, prin art. 6 spune formal că deciziunile comisiunilor de apel sunt definitive. (Cas. s. III, decizia fiscală No. 5 din 29 Martie 1913, prin care s'a respins ca inadmisibil recursul făcut contra deciziei comisiei pentru cercetarea contestațiilor la taxele comunale din Iași No. 514/913).

Recurenții R. Fritz și N. Popovici prin d-l avocat L. Psepe-linșchi.

Administrația fin. Neamțu, prin d-l avocat Paraschivescu.

Patentă. — Herăstrău. — Modul ei de stabilire.

2. Tabela de clasificare a patentelor dă ca normă pentru stabilirea patentei de herăstrău, mijloacele de producere, adică pentru o sută de scânduri pe zi un leu și 80 bani.

Prin urmare, Comisia de apel săvârșește o violare a legii, când ia ca normă un alt criteriu decât acel prevăzut de lege, stabilind patența după numărul de pânze de herăstrău cu care lucrează fabrica. (Cas. s. III, decizia fiscală No. 62, din 20 Mai 1913, prin care s'a casat decizia C. de apel din jud. Neamț, No. 1/913).

Recurenta Administrația fin. Brăila prin d-l avocat Al. Zeuceanu.

Intimatul I. Straus, lipsă.

Patentă. — Arendaș de moară. — Taxa proporțională. — Modul ei de stabilire.

3. Pentru stabilirea patentei proporționale de arendaș de moară, trebuie a se avea în vedere nu numai chiria clădirei în care este instalată moara, ci și valoarea întregii instalațiuni industriale făcută de arendaș. (Cas. s. III, decizia fiscală No. 75, din 22 Mai 1913, prin care s'a casat decizia comis. apel, jud. Brăila, No. 87/913).

Ecouri dela examenele de drept

XXXVII

— Ce este *constitutum possessorium*?

— Este cazul în care o persoană înstreinează proprietatea și posesiunea unui imobil, dar își oprește folosința aceluia imobil, plătind o rentă!